

PUNE SU POST-COVID AMBULANTE ŠIROM HRVATSKE

I mjesecima nakon bolesti ljudi gube dah, malaksali su

➔ Kad smo otvorili post-COVID ambulantu u bolnici Dubrava, imali smo desetak pacijenata dnevno, a sad ih je tridesetak. Riječ je o pacijentima koji su nam se obratili za pomoć nakon što su preboljeli COVID – kaže dr. **Nevenka Piskač Živković**

OPĆU
SLABOST
OSJEĆA ČAK
POLOVICA LJUDI
S PREBOLJENIM
COVID-OM
GORAN MEHKEK/
CROPIX

Sve više osoba koje su preboljele COVID-19 traži liječničku pomoć zbog pojave post-COVID sindroma.

ANITA BELAK KRILE

Simptomi vezani uz ovaj sindrom uznemiruju ih, onemogućuju normalno funkcioniranje i traju tjednima. Iznenađujuće je i što se post-COVID problemi ne događaju samo osobama koje su preboljele teži oblik korone, nego i pacijentima koji su imali blagi oblik bolesti.

– Kad smo otvorili post-COVID ambulantu u bolnici Dubrava, imali smo desetak pacijenata dnevno, a sad ih je tridesetak. Do danas je obavljeno 530 pregleda, a riječ je o pacijentima koji su nam se obratili za pomoć nakon što su preboljeli COVID, ali i dalje osjećaju tegobe – kaže nam dr. **Nevenka Piskač Živković**, voditeljica Respiracijskog centra glavne COVID bolnice Dubrava.

Neurološke smetnje

U posljednje vrijeme, objašnjava, dolazi sve više pacijenata koji se žale na razne neurološke smetnje.

– Prije su se uglavnom javljale osobe koje su imale respiratorne tegobe, a sad, vjerojatno potaknuti brojnim informacijama i novim spoznajama o bolesti, dolaze i ljudi koji se žale na konstantan umor, pojačanu glavobolju, smetnje pamćenja i dugotrajnu nesanicu – napominje liječnica.

Podsjeća kako se u prvih mjesec dana nakon rekonvalescencije takvi problemi toleriraju,

no ako ne prolaze ni nakon dva ili tri mjeseca, onda im se pacijenti javljaju za pomoć.

Najčešći simptomi koji se pojavljuju kod pacijenata nakon preboljele akutne faze COVID-19 uključuju dugotrajan gubitak osjeta okusa i mirisa, kroničan umor, malaksalost, poremećaj pamćenja i koncentracije, bolove u prsima, mišićima i zglobovima, pojačane glavobolje, noćno znojenje i nesanicu, kožni osip, kao i gubitak kose.

Virus SARS-CoV-2 ne utječe samo na dišni sustav, nego djeluje i na male krvne žile te na zgrušavanje krvi, pa je povećana mogućnost stvaranja ugrušaka čak i mjesecima nakon preboljele bolesti.

– U post-COVID dnevnoj bolnici dodatno proučavamo cirkulaciju, među ostalo, pacijentima radimo i perfuzijsku scintigrafiju pluća. Kod određenog broja pacijenata uočili smo da pojedine male krvne žile nisu zadovoljavajuće prokrvljene, odnosno da nemaju dobar protok krvi – navodi liječnica. Poremećaji u mikrocirkulaciji također mogu uzrokovati probleme u koncentraciji.

Doc. dr. **Ivan Gudelj**, predstojnik Klinike za plućne bolesti KBC-a Split, potvrđuje nam kako i u splitsku bolnicu dolaze pacijenti koji se mjesecima nakon što su preboljeli koronu ne mogu osloboditi kašlja i gušenja.

Neki su imali plućne infiltrate, no isto tako, kaže, bilo je i onih koji su se žalili na smetenost, glavobolju i otežanu koncentraciju.

– Upravo su jutros tražili podat-

Dragan Primorac:
Dva mjeseca nakon prvih simptoma COVID-19, svega 12,6 posto osoba bilo je bez ikakvih simptoma

Dr. Ivan Gudelj:
U mjesec i pol dana imali smo 240 pacijenata koji su došli na dodatne pretrage nakon preboljenog COVID-a

ke iz Ministarstva zdravstva o post-COVID pacijentima, pa imamo i preciznu brojku. Kod nas je od 15. prosinca do 1. veljače, 240 pacijenata koji su preboljeli koronavirus radilo dodatne pretrage zbog post-COVID problema – navodi splitski pulmolog.

Usprkos svim nastojanjima, mehanizam nastanka dugotrajnih posljedica izazvanih virusom SARS-CoV-2 na ljud-

ske zdravlje i dalje ostaje nepoznanica. Kaže nam to prof. dr. **Dragan Primorac**, napominjući kako su logična razmišljanja vodećih virologa da je glavni razlog dugotrajnog trajanja simptoma povezanih s post-COVID sindromom zapravo prikrivena infekcija u organizmu koja dovodi do prolongiranog imunogenog odgovora tijela.

– Rezultati studije iz Italije, objavljeni u The Journal of Medical Association, upozoravaju da je dva mjeseca nakon prvih simptoma COVID-19, svega 12,6 posto osoba bilo bez ikakvih simptoma, 32 posto ispitanika imalo je jedan do dva simptoma, dok je njih 55 posto bilo s tri i više simptoma – ističe Primorac.

Niz je simptoma

Autori te studije kao najčešće simptome navode opću slabost, koja postoji u 53,1 posto ispitanika, subjektivni osjećaj nedostatka zraka u 43,4 posto ispitanika, bol u zglobovima u 27,3 posto, dok bol u prsima postoji u 21,7 posto ispitanika.

S druge strane, neurološki simptomi (nesanica, znojenje, deficit kranijalnih živaca, konvulzije, paraliza itd.) imaju veliku učestalost i predstavljaju značajan problem u osoba koje su preboljele COVID-19.

– Posljednjih tjedana u post-COVID-19 ambulantu Specijalne bolnice Sv. Katarina najviše dolaze pacijenti s neurološkim simptomima, nesanicom, gubitkom memorije, kroničnim umorom, malaksalošću, poremećajem pamćenja i koncentracije – naglašava Primorac. ●

MARKO TODOROV/CROPIX

DUJE KLARIĆ/CROPIX